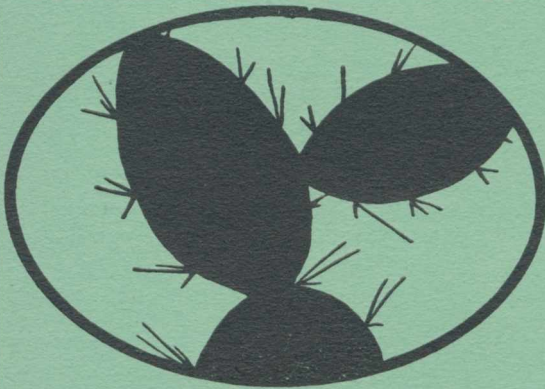

SUCCULENTA

NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN
ANDERE VETPLANTEN

1958

No. 3

Voorzitter : A. F. H. BUINING, Hamersveld (U.).

Secretaresse : Mevrouw J. GRULLEMANS—VAN BERGHEM,
Hereweg 19, Lisse.

Penningmeester : G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.).
Postrekening no. 833550.

Redacteur : H. VAN DER VELDE, Hofwijckstraat 17, Den Haag.

**import
export**

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage

Bestuursmededelingen.

Volgens artikel 11 van het Huishoudelijk Reglement treedt ieder jaar een derde der leden van het Hoofdbestuur af.

De aftredende leden zijn terstond herkiesbaar. Volgens het opgemaakte rooster zijn in 1958 aan de beurt van aftreding:

1. De heer G. J. MOL te Amsterdam.
2. De heer G. D. DUURSMA te Rijperkerk, Friesland.
3. De heer J. A. JANSE te Bennebroek.
4. De heer C. SMULDERS te Eindhoven.
5. De heer C. BRAVENBOER te Vlaardingen.

De bovengenoemde periodiek aftredende leden stellen zich wederom beschikbaar voor hun functie in het Hoofdbestuur.

De afdelingen, de leden der afdelingen en de verspreid wonende leden kunnen kandidaten stellen. De namen der kandidaten moeten vóór of op 1 april a.s. bij het secretariaat worden ingediend.

Adressen Hoofdbestuur.

- A. F. H. BUINING, Burg. Beaufortweg 10, Hamersveld, Utrecht, voorzitter.
- G. J. MOL, Mr. P. N. Arntzeniusweg 94, Amsterdam-Oost, 2de voorzitter.
- Mevr. J. GRULLEMANS-v. BERGHEM, Hereweg 19, Lisse, secretaresse.
- Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, Papegaaieweg 6, Wennum, Apeldoorn, 2de secretaresse.
- G. D. DUURSMA, „Vijversburg”, Rijperkerk, Friesl., alg. penningmeester.
- H. VAN DER VELDE, Hofwijkstraat 17, 's-Gravenhage, redacteur.
- C. BOMMELJÉ, van der Hoopstraat 47, 's-Gravenhage.
- J. A. JANSE, Van Ittersumlaan 32, Bennebroek.
- C. SMULDERS, De Vriesstraat 26, Eindhoven.
- L. VERHEIJEN, Molenstraat 19, Oss, N.B.
- C. BRAVENBOER, Kethelweg 116, Vlaardingen.

- D. R. MEESTERS, Bremstraat 8, Arnhem.
- Dr. H. W. DE BOER, Molenweg 3, Haren, Gron.
- Dr. H. VAN BEEK, Botenmakersstraat 89, Zaandam.
- E. T. CLAEYS, De Pintelaan 333, Gent, België.
- A. WILBOORTS, Klerkenstraat 10, Berchem, Antwerpen, België.

OUDE JAARGANGEN VAN SUCCULENTA.

Nog steeds compleet voorradig:

- Succulenta jaargang 1949.
Succulenta jaargang 1952.
Succulenta jaargang 1953.
Succulenta jaargang 1954.
Succulenta jaargang 1955.
Succulenta jaargang 1956.
Succulenta jaargang 1957.

Prijs per jaargang: fl. 3.00.

Aanvragen te richten aan: Mevrouw J. GRULLEMANS-VAN BERGHEM, Hereweg 19, Lisse. Postrekening 55 12 20.

Ruil- en verkoopaanbiedingen.

BOD GEVRAAGD op de jaargangen „Succulenta” van 1923 tot en met 1942 en van 1947 tot en met 1954. Aanbiedingen te richten aan Mevrouw A. EDEN, Kromme Elleboog 1 E, Haren (Gron.).

TE KOOP GEVRAAGD: Rhipsalis en Epiphyllum o.a. Rhipsalidopsis, Schlumbergera, Hariota, Wittia, Strophocactus, Disocactus en Pterocactus. Brieven met prijslijstje zenden aan: L. VAN NIGTE-VEGT, Tulpenburg 23, Amstelveen.

GEVRAAGD: Succulenta 1950 en 1951. Niet ingebonden. Aanbiedingen aan F. NOLTEE, Voorstraat 47, Dordrecht.

RUILEN: Cactussen, Mammillaria's, Lobivia's, Opuntia's, Rebutia's, Echinocereussen, Cereussen, enz., enz. Vetplanten in vele soorten, ook ultra's, winterharde vetplanten en Opuntia's. Brieven met ruillijst aan J. HEMERICA, Gosling Posthumastraat 17, Dokkum (Friesland).

Nederlands-Belgische Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

VERSCHIJNT MAANDELIJKS

Redacteur: H. van der Velde, Hofwijckstraat 17, Den Haag — Redactie-commissie: J. A. Janse en mej. J. J. E. van den Thoon — Medewerkers: Dr. H. W. de Boer — Dr B. K. Boom — A. F. H. Buining E. T. Claeys — A. de Prins — A. J. A. Uitewaal — Arm. Wilboorts e.a.

Mitrophyllum grande N. E. Br.

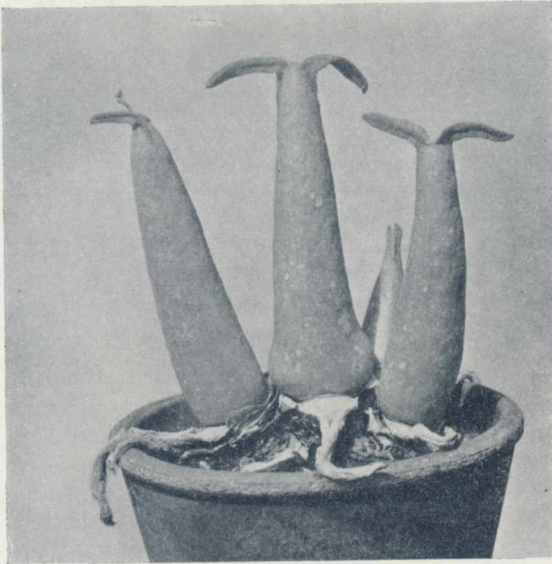
door Dr. H. W. DE BOER.

Mitrophyllum grande, de grote bisschopsmijter, is tot dusver in de kas van de gewone succulenteliefhebber een vrij zeldzame verschijning; misschien is dit te wijten aan het feit, dat de *Mitrophyllum*-soorten bij ons nooit bloeien. Toch zijn er alle redenen om meer aandacht aan de cultuur van dit eigenaardige, fraaie geslacht te besteden.

Alle soorten van het geslacht *Mitrophyllum* hebben nl. in de winter een geheel andere habitus dan in de zomer. In de zomer gaan deze planten een schijnbare rusttoestand in, hetgeen ze bereiken door de vorm van een kegel aan te nemen. Deze kegel bestaat uit twee bijna geheel vergroeide bladeren; slechts de uiteinden der beide bladeren zijn vrij, zodat de kegel aan het boveneind met twee bladtopjes is getooid en het geheel daardoor de vorm van een mijter aanneemt.

De naam van het geslacht, nl. *Mitrophyllum* betekent dan ook letterlijk „mijterblad”. Door het relatief kleine uitwendige oppervlak van deze kegel kan de plant de hitte en droogte van de Zuid-Afrikaanse zomer — en van de zomer in onze succulentenkassen — doorstaan. De *Mitrophyllums* zijn echter in de kegel- of mijtervorm slechts schijnbaar in rust; binnen in de kegel nl. ontstaan in de zomer, onzichtbaar voor ons oog, twee met de platte bovenvlakken tegen elkaar aangedrukte bladeren, welke ten koste van de inhoud van de kegel groeien en welke ten slotte de gehele kegel opvullen; ze zijn dan dus even lang als de kegel hoog is en even breed als de doorsnee daarvan. Slechts het buitenste gedeelte van het kegellichaam blijft deze twee bladeren ten slotte nog als een dun, geelachtig-wit vlies bekleden. Ten slotte kan, in de loop van de maand november, het hoe langer hoe dunner wordende vlies de groeiende kracht van de beide, zich in het inwendige van de kegel gevormd hebbende bladeren niet langer weerstaan en scheurt het in stukjes uiteen. Dit is het ogenblik, waarop de beide gevormde bladeren, welke met de bovenvlakken pal tegen elkaar aangedrukt samen een kegelvorm hadden, beginnen uiteen te wijken; dit geschiedt meestal eerst iets in het midden, daarna over de gehele lengte; de toppen worden soms nog enkele dagen tegen elkaar aan gehouden, doordat daar ter plaatse het vliesje, aan de basis van de beide punten van de mijter, iets dikker en sterker is, doch weldra kan ook dat de drang van het nieuwe bladpaar om uiteen te wijken, niet langer weerstaan en is de gehele kegel

veranderd in twee spreidende, half walsvormige bladeren, welke aan de basis slechts over een lengte van 3 à 5 mm met elkaar vergroeid zijn. Deze twee bladeren, welke door N. E. BROWN bladeren van de tweede orde werden genoemd, in tegenstelling tot de kegel, die uit twee vergroeide bladeren

Mitrophyllum grande N.E.Br.
zomer-habitus ($\frac{1}{2} \times$)

foto: dr. de Boer.

van de eerste orde bestaat, groeien na de spreiding nog iets in lengte en breedte; zij zijn in tegenstelling met de kegel, welke in de nazomer een geelachtig uiterlijk heeft gekregen, lichtgroen van kleur. Van november tot april behoudt de plant deze vorm en is het assimilatieproces in volle gang.

Ondertussen ziet men reeds spoedig na het spreiden der bladeren, aan hun voet, d.w.z. midden tussen de twee bladeren in, een klein, met twee — in het begin tegen elkaar aanliggende — bladtopjes versierd, eerst vrij dun, later in dikte toenemend kegeltje verschijnen, dat al groeiende omstreeks maart bijna de vorm en de afmetingen van de kegel van de vorige zomer heeft bereikt. Dan begint langzamerhand het groene, spreidende bladpaar te verwelken en te verschrompelen om ten slotte tegen 1 mei als een paar oude, verdroogde, bijna witte bladeren aan de voet van de nieuwe, eerst nog groene, doch in de loop van de zomer hoe langer hoe geler wordende kegel over te blijven.

Dit steeds zich weer herhalend afwisselen van de zomerhabitus — de mijter — in de winterhabitus, de twee groene, assimilerende, half walsvormige, spreidende bladeren en van de winterhabitus weer in de zomerhabitus, is bij alle *Mitrophyllum*soorten waar te nemen en maakt deze planten voor ons zo interessant.

Bij *Mitrophyllum grande* N. B. BROWN komt het niet tot de vorming van een stammetje; de plant is dus stamloos en de kegel, zowel als het spreidende bladpaar raken met hun basis de bodem. De kegel is 7 à 10 cm hoog en heeft aan de voet een doorsnee van ongeveer 2 cm; de twee spreidende halfwalsvormige bladeren zijn aan de basis ongeveer 2,5 cm breed en hebben een lengte van 10 à 12 cm; het eerst volkomen platte bovenvlak

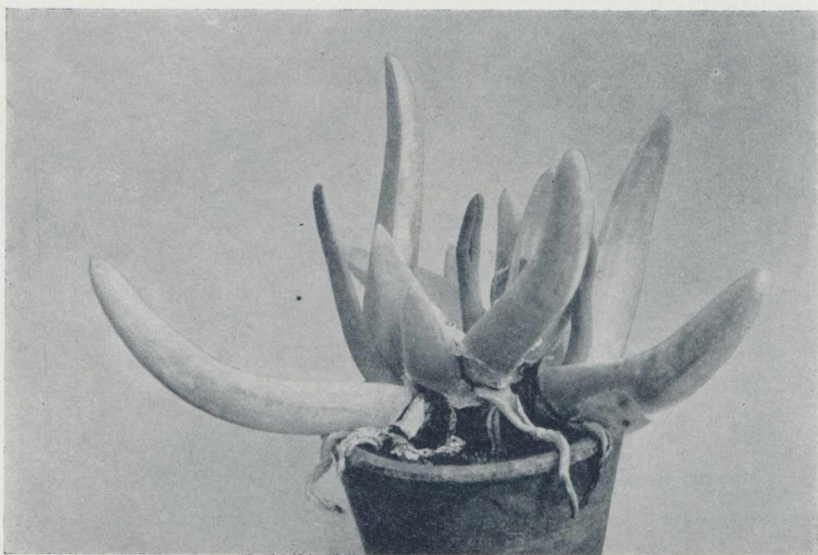
wordt later duidelijk hol (concaaf) en het half walsvormige benedenvlak is alleen wat de bovenste helft betreft licht gekield. De twee vrije bladuit-einden, welke de top van de mijter sieren, zijn 1,2 à 2 cm lang.

Mitrophyllum mitratum (MARL.) SCHWANT. daarentegen vormt korte stammetjes; de planten, welke onder deze naam doorgaan, schijnen echter meestal een zeer na verwante soort te zijn, nl. *Mitrophyllum pillansii* (L. BOL.) N. E. BR.

Naast het geslacht *Mitrophyllum* is door Prof. Dr. SCHWANTES het geslacht *Conophyllum* geschapen en wel op grond van een vermeend verschil in bouw van de doosvrucht.

Bij het geslacht *Conophyllum* zouden de hokjes van de doosvrucht voorzien zijn van vliezige dekseltjes, terwijl bij het geslacht *Mitrophyllum* deze „hokdekseltjes” (Fächerdecken, cell-wings) afwezig zouden zijn.

Door mij zijn de doosvruchten van enige *Mitrophyllum*- en Cono-

Mitrophyllum grande N.E.Br., winter-habitus (1/3 ×)

foto : dr. de Boer.

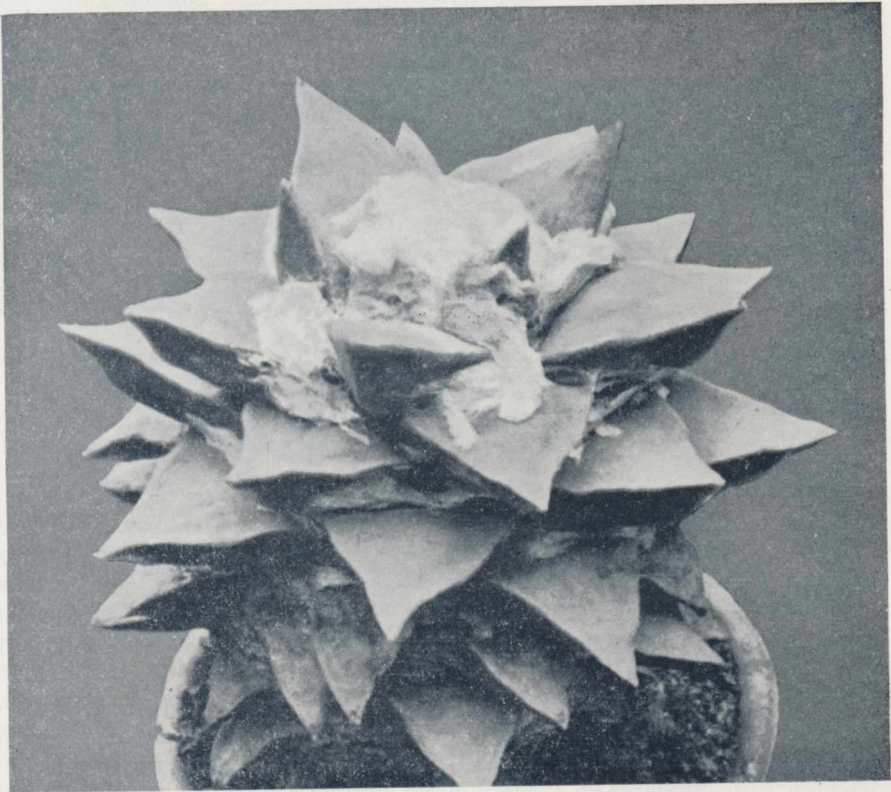
phyllumsoorten, welke ik uit Zuid-Afrika ontving, onderzocht en ik moet aannemen, dat bedoelde hokdekseltjes bij beide geslachten aanwezig zijn, m.a.w dat er geen wezenlijk verschil in bouw van de doosvrucht bij de geslachten *Mitrophyllum* en *Conophyllum* bestaat.

Elke *Mitrophyllum*soort, waarvan de bouw van de doosvrucht wordt gecontroleerd, wordt als het ware automatisch naar het geslacht *Conophyllum* overgeheveld aangezien hokdekseltjes aanwezig blijken te zijn. (*Mitrophyllum grande* wordt thans ook reeds *Conophyllum grande* genoemd). Daardoor wordt het aantal soorten van het geslacht *Mitrophyllum* hoe langer hoe kleiner en dat van het geslacht *Conophyllum* hoe langer hoe groter; dit zal, naar ik aanneem, doorgaan, totdat alle soorten van het geslacht *Mitrophyllum* naar het geslacht *Conophyllum* zullen zijn overgebracht.

Ariocarpus (Scheidw.) - *Roseocactus* (Berger)

door M. G. VAN DER STEEG.

In het begin van de 19e eeuw werd door Galeotti in Mexico, nabij San Luis Potosi, een merkwaardige plant gevonden. Deze plant, thans bekend als *Ariocarpus retusus*, Scheidw. (1838), heeft een rozetachtig bovengronds plantendeel. Dit bovengrondse deel, dat in de natuur gedurende de lange droogteperiode voor een groot deel in het, naar verhouding, grote ondergrondse plantendeel kan verdwijnen, doet ons met haar zeer merkwaardige

Ariocarpus retusus, tuberkels scherp driekantig, overwegend afstaand, areool klein, vlak onder de spits soms ontbrekend, wol in axillen, waaruit de bloem ontspringt.

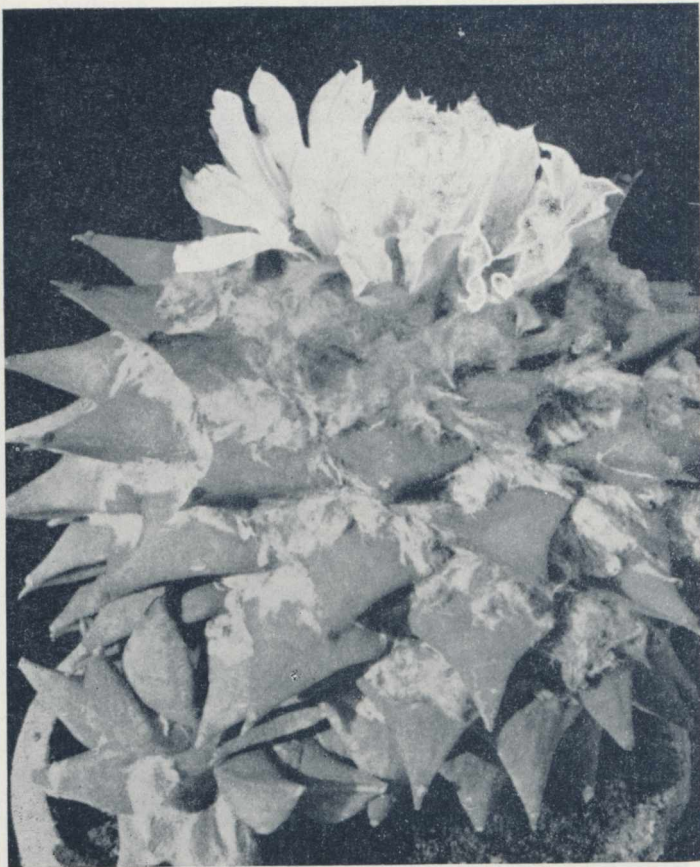
foto: Zwegers

bladachtige tuberkels op het eerste gezicht denken aan Aloë's of Haworthia's. Later werden nog meer planten van dit type in Mexico ontdekt.

Hoewel deze merkwaardige planten reeds meer dan een eeuw bekend zijn, komen ze in onze Europese verzamelingen maar weinig voor, terwijl toch elke liefhebber ze graag bezitten wil. Waarom deze planten tot nu toe vrij schaars gebleven zijn, is niet zo moeilijk te verklaren.

Van het merendeel der algemeen in onze collecties voorkomende planten is de groei relatief snel, gaat de vermeerdering door stekken eenvoudig en is de productie van goed kiemkrachtig zaad groot. Vooral dit laatste is er de oorzaak van, dat zeer veel cactussen in West-Europa tegen betrekkelijk lage prijzen verkrijgbaar zijn.

Bij het geslacht *Ariocarpus* liggen de genoemde factoren wat ongunstiger. Toch zullen we deze planten in de toekomst wel wat meer in onze

Ariocarpus furfuraceus, let op de klokvormige tuberkels welke met een zemelige, fijn schilferige waslaag bedekt zijn. Sterke wolvorming vanuit de axillen.

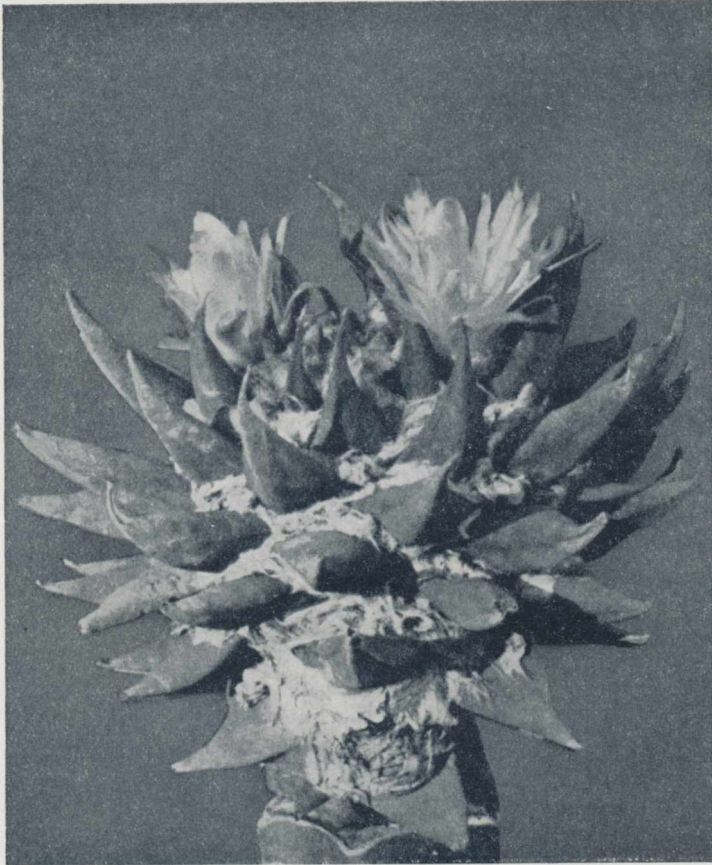
collecties aantreffen. Ten eerste komen de laatste jaren weer grote importzendingen van planten en zaden naar Europa, mede dank zij de activiteit van enkele onzer beroepskwekers, en ten tweede heeft men langzamerhand wat meer ervaring met de cultuur dezer planten opgedaan, waardoor het kopen van importplanten minder risico geeft, maar vooral ook het opkweken uit zaad voor velen aantrekkelijk wordt.

Nomenclatuur

Zoals helaas met zovele planten het geval is, zijn ook deze cactussen in de loop der jaren onder heel wat namen bekend geworden.

Scheidweiler¹⁾, welke de door Galeotti gevonden plant het eerst beschreven heeft, schiep hiervoor een nieuw geslacht, *Ariocarpus*, d.w.z. vruchten (= karpos) gelijken op die van het plantengeslacht *Aria*.

Reeds een jaar later, in 1839, gaf ook Lemaire²⁾ een beschrijving van

Ariocarpus trigonus, met de meer opwaarts gerichte lange tuberkels, zonder uitgesproken scherpe, doch iets meer afgeronde randen, veel wol in de axillen, zeer kleine areolen bij de lange hoornachtige tuberspits.

deze plant. Aan Lemaire was de publicatie van Scheidweiler vermoedelijk niet bekend. Hij doopte de plant *Anhalonium prismaticum*. Onder deze naam is de plant zeer lang bekend geweest en enkele later ontdekte specimen van dit geslacht hebben aanvankelijk ook nog *Anhalonium* als

1) Scheidweiler, Büll. Acad. Sci. Brux. 5, 491, 1838.

2) Lemaire, Cact. Gen. Nov. Sp. 1839.

geslachtsnaam gevoerd, n.l.: *Anhalonium trigonum* en *Anh. furfuraceum*.

Engelmann ¹⁾ beschreef in 1856 een plant welke door Schott en Bigelow nabij de samenvloeiing van de Rio Pecos en Rio Grande gevonden was onder de naam *Mammillaria fissurata*. Dat Engelmann deze plant bij het geslacht *Mammillaria* indeelde is niet zo vreemd. Inderdaad zien wij direct vrij grote verschillen, doch we moeten niet vergeten, dat we thans een beter overzicht hebben, doordat veel meer planten van beide geslachten bekend zijn dan ten tijde van Engelmann. Elke gevorderde cactusliefhebber zal in de „bladeren” van deze Aloëachtige planten al gauw de tuberkels van een echte cactus ontdekken. Het geslacht *Mammillaria* bezit uitgesproken tuberkels en ook hiervan is Mexico het vaderland, zodat de indeling van Engelmann wel enigszins verklaarbaar is. Doch reeds in 1859 kwam Engelmann hiervan terug en plaatste hij *M. fissurata* in het geslacht *Anhalonium*.

In 1890 wordt door Watson ²⁾ nogmaals een dergelijke plant beschreven en weer bij het geslacht *Mammillaria* ondergebracht, n.l. *Mam. furfuracea*. Reeds in 1894 wordt door Coulter ³⁾ deze plant tot het geslacht *Anhalonium* gerekend. Doch tevens komt in 1894 in de literatuur ⁴⁾ plotseling weer de naam *Ariocarpus* voor, welke sindsdien, als enige juiste naam, gehandhaafd is gebleven.

Berger ⁵⁾ splitst in 1925 een drietal planten van *Ariocarpus* af en brengt deze onder in een nieuw geslacht „*Roseocactus*” (naar Dr. Rose). Bij deze drie planten, *A. fissuratus*, *A. kotschoubeyanus* en *A. lloydii* ontdekte Berger een verschil met de overige *Ariocarpi*, overeenkomende met één der typische verschillen tussen de geslachten *Mammillaria* en *Coryphantha*. Bij het nieuwe geslacht *Roseocactus* loopt een met wol gevulde groef vanaf het areool over de bovenzijde van de tuberkels. Bij een nader onderzoek bleek Berger, dat in het uiteinde hiervan de bloemen ontsproten. Bij de overige *Ariocarpus*soorten ontspringt de bloem uit de axillen. ⁶⁾

We zullen nu eerst een korte beschrijving geven van de voornaamste kenmerken, waaraan we de planten kunnen herkennen. Wie een uitgebreidere beschrijving wenst, raadplege de opgegeven literatuurbronnen.

1) Engelmann, Proc. Amer. Acad. 3, 270, 1856.

2) Watson, Proc. Amer. Acad. 25, 150, 1890.

3) Coulter, Contr. U.S. Nat. Herb. 3, 130, 1894.

4) Schumann, Gesamtb. Kakt. 606, 1898.

5) Berger, Jrn. Wash. Ac. Sc. 15, 43 48, 1925.

6) Buxbaum heeft in zijn nieuwe phylogenetische indeling het geslacht *Roseocactus* Berger weer verenigd met *Ariocarpus* Scheidweiler.

F. Buxbaum, The Phylogenetic Division of the Cereodeae, Botanical Society of California „Madrono”, in druk — H. Krainz, Die Kakteen, Die systematischen Einteilung, F. Buxbaum, Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart.

(Wordt vervolgd)

Bezoekt de bijeenkomst op de Grasheuvel 26-27 april

(Zie verdere bijzonderheden op pagina 40)

Crassula heterotricha Schinz

B. K. BOOM

Instituut Veredeling Tuinbouwgewassen, Wageningen.

Crassula heterotricha Schinz in Bull. Herb. Boiss., 2, 203 (1894).

In de loop van 1953 kreeg ik van de heer H. HERRE, curator aan de botanische tuin te Stellenbosch, Zuid-Afrika, enkele stekjes van een in het wild (Natal) verzamelde *Crassula* met het etiket: Herre no. 5922, nabij Wit-Umfolozi rivier, Zoeloeland, Natal, aug. 1946.

De planten, die uit de stekjes zijn gegroeid, bloeiden het vorige jaar, zodat ik in de gelegenheid werd gesteld ze te determineren. Van deze deter-

Crassula heterotricha

Foto: I.V.T., Wageningen

minatie wordt hier verslag gedaan, omdat het een mooie soort is, de moeite waard om te kweken.

Het bleek *Crassula heterotricha* SCHINZ te zijn, een soort, naverwant aan *Crassula falcata* en *Cr. perfoliata*, beide bij de liefhebbers welbekend.

De planten wijken daarvan echter belangrijk af: de bladen zijn smal en, althans in cultuur, groen (bij *Cr. falcata* breed en grijs); de bloemen zijn wit, en wat het meest bijzondere is, zij verschijnen midden in de winter (*Crassula falcata* heeft rode bloemen in de zomer).

SCHÖNLAND heeft in zijn monographie over het geslacht *Crassula* (pag. 224) de naam *Crassula heterotricha* als synoniem bij *Cr. perfoliata* geplaatst. Dit is wel te begrijpen, want herbariummateriaal van *Cr. heterotricha* lijkt inderdaad wel veel op dat van *Cr. perfoliata*; het eigenaardige is namelijk, dat de groene bladen bij drogen wit worden en dan dezelfde kleur aanne-

men als gedroogde bladen van *Crassula perfoliata*. De enige reden, waarom SCHÖNLAND dit gedaan heeft kan naar mijn mening slechts zijn, dat hij de planten nooit levend zag.

Nu is de bladkleur van *Crassula perfoliata* ook tamelijk variabel, in zaaisels kan men grijze en bijna groene bladen aantreffen en verder alle tussenkleuren. Maar in hoeverre hier hybridisatie een rol heeft gespeeld, is onbekend. Ook in bladvorm kan men in cultuur, en misschien ook wel in de natuur, tussenvormen vinden en veldstudie zal in de toekomst moeten uitmaken, hoe deze kenmerken te waarderen zijn.

Zolang evenwel *Cr. falcata* en *Cr. perfoliata* als afzonderlijke soorten gehandhaafd blijven (hetgeen in de toekomst niet zo zeker is, daar ze in bloemkenmerken nauwelijks verschillen), dienen we *Cr. heterotricha* ook als afzonderlijke soort op te vatten.

Het typemateriaal van *Crassula heterotricha* SCHINZ, dat ik kort geleden in het Kew Herbarium in Engeland zag, komt zodanig met onze plant overeen, dat er geen twijfel kan bestaan, dat de plant deze naam dient te dragen.

De soort schijnt beperkt te zijn tot Natal, waar hij in onderbegroeiing van struiken niet zeldzaam is. De variabiliteit schijnt ook al vrij groot te zijn, want MEDLEY WOOD schrijft in Natal Plants t. 2323, dat de bloemen wit zijn en niet bijzonder mooi; bij ons evenwel zijn de bloemen opvallend, zodat het zeer de moeite waard is deze plant te kweken.

De beschrijving is als volgt:

Vrij stijve, tamelijk sterk vertakte plant met aan de voet houtige stengels; bladen 7–15 cm lang, 1–1,5 cm breed, vrij dik, bandvormig, iets tweerijig geplaatst en uitstaand, zeer fijn en kort behaard, lichtgroen, bij drogen grijsachtig wit wordend; bloemen in tot 10 cm brede, fijn behaarde tuilen, in de winter bloeiend; kroonlobben wit, teruggeslagen, stomp.

Summary.

Crassula heterotricha was sent to me from Natal by Mr. H. HERRE of Stellenbosch; SCHÖNLAND has sunk the name *Crassula heterotricha* into the synonymy of *Crassula perfoliata*, the reason for this procedure is fully understood owing to the fact that SCHÖNLAND did not see living material. We have to regard *Cr. heterotricha* as a distinct species as long as *Crassula falcata* and *Crassula perfoliata* are treated separately.

Crassula heterotricha has rather narrow, green (in dried state grey) leaves and white flowers in winter.

Wanneer en waarom i en ii?

Hoe zit dat eigenlijk met die enkele en dubbele i aan het eind van een soort- of variëteitsnaam? Deze i is de uitgang van de tweede naamval en dus betekent graesneri: van Graesner. We moeten dus een naam eerst latiniseren en vervolgens in de tweede naamval plaatsen. Dit latiniseren geschiedt door achter de gebruikelijke naam -ius te plaatsen, in sommige gevallen echter -us, b.v. wanneer de naam op -er uitgaat. De tweede naamval vormt men door -us in -i te wijzigen en dus krijgen we in de meeste gevallen twee i's, omdat -ius verandert in -ii. We schrijven dus *Notocactus haselbergii*, omdat de Latijnse vorm van Haselberg Haselbergius is; daarentegen is het *Notocactus graesneri*, omdat de naam Graesner in het Latijn Graesnerus is.

Wat is *Rebutia violaciflora* en wat is *Reb. carminea*?

door
J. D. DONALD

Met grote belangstelling heb ik het artikel van de heer U. Köhler in het tijdschrift „Kakteen und andere Sukkulanten” no. 2, 1956, pag. 24 en 25 gelezen en ben daarom zo vrij enige opmerkingen aangaande eigen studie van deze planten, welke ik gedurende de laatste 5 jaren zeer nauwkeurig heb gadeslagen, mede te delen.

In grote trekken kan ik met de uiteenzetting van de heer Köhler akkoord gaan, doch ik heb kunnen vaststellen dat deze planten variabel zijn en dat de originele beschrijvingen niet beslist typisch zijn voor de onder deze naam gekweekte planten; vooral daar geen nieuwe importplanten van de vindplaats, waar de originele planten verzameld worden, ingevoerd zijn. Onze planten zijn kultuurvormen en met dit feit moeten wij rekening houden bij het onderzoek; eveneens moeten we aandacht schenken aan variaties van de originele vormen.

Als men beide planten, *Rebutia violaciflora* Bckbg en *Rebutia carminea* Buin. met elkaar vergelijkt, dan stelt men vast, dat beide gemakkelijk van elkaar onderscheiden kunnen worden. Beide *Rebutia*'s hebben de typische *Eurebutia*-vorm, een afgeplat kogelvormig lichaam met ingedrukte schedel, gewoonlijk vrij van dorens; beide hebben het voor *Rebutia senilis* en *minuscula* typische vezelwortelgestel en niet de verdikte knolwortel welke eigen is voor *Rebutia xanthocarpa* en haar variëteiten, waarmede zij in alle andere kenmerken verschillen. Bij de echte *Rebutia violaciflora* is de bedoorning zeer krachtig, gewoonlijk bruin tot oranje of kastanjebruin gekleurd, lichter aan de basis en donkerder aan de punt, dorens tot 20 mm lang, enige kunnen ook langer zijn; zij staan steeds rechtop, dus nooit aanliggend. Bij de echte *Rebutia carminea* is de bedoorning eerder zwak, de dorens zijn minder talrijk dan bij de vorige plant, zij zijn kort en kamvormig geplaatst, 2 tot 1 mm lang, wit tot lichtgeel, gewoonlijk met donkere punt. De middendorens zijn zoals de randdorens, doch het komt voor dat bij sommige planten van deze soort in de bovenste dorenbundels een bijna zwarte middendoren waar te nemen is. De kleur van het plantenlichaam is voor *Rebutia violaciflora* geel- of grauwgroen, voor *Rebutia carminea* diepgroen. Er zijn twee verschillende vormen van *Reb. carminea* bekend, nl. een met meer opstaande areolen en de andere met meer afgeplatte of kleine areolen. De beide vormen onderscheiden zich ook in de grootte der bloemen. Ook de bloem zelf toont een opvallend verschil tussen de twee planten. *Rebutia violaciflora* kan als enkelvoudig bloeiend beschreven worden, terwijl *Rebutia carminea* als dubbel bloeiend aangezien moet worden. De bloem van eerstgenoemde plant heeft één enkele krans van kelkbladeren, welke lancetvormig en zeer smal zijn, zodat zij niet over elkaar liggen. Daarentegen hebben de twee van *Rebutia carminea* ofwel 2 kransen van 8 kelkbladeren - bij de niet opstaande areolenvorm - of 3 kransen van 8 kelkblaadjes bij de tweede vorm; deze blaadjes zijn breed lancetvormig en liggen gedeeltelijk over elkaar. De kleur van de bloemen is voor beide soorten *violaciflora* en *carminea* zeer overeenstemmend; men kan ze beschrijven als bleek rose-karmijnrood of lila-rose, evenwel is *Rebutia carminea* iets donkerder. Beide vormen van *Rebutia carminea* zijn ook wat groter van bloeiwijze dan *violaciflora*. Daarbij heeft de opstaande areolenvorm van *carminea* de grootste bloem, gewoonlijk 45 mm lang, soms 50 en 35 mm breed, terwijl de grootte van de in de verzamelingen onder *carminea* voorkomende planten 40 mm lang en 35 mm breed zijn. De echte *violaciflora* meet 33 mm op 30 mm. Ik wens er evenwel aanstonds aan toe te voegen dat het punt van de grootte der bloeiwijze enigermate zinloos is, daar deze maten zeer betrekkelijk zijn en variëren bij de verschillende kultuurmethoden.

De aangegeven maten zijn gemiddelde afmetingen die van normaal gezonde planten kunnen verwacht worden, welke onder de doorsnee kultuurwijze in Europa gekweekt zijn.

Tot hiertoe heb ik gesproken over die planten, welke met de originele *Rebutia violaciflora* van Backeberg overeenstemmen en, geloof ik, tegenwoordig in de verzamelingen als dusdanig voorkomen. Ik heb geen variaties van *Reb. violaciflora* vermeld, hoewel zij zonder twijfel bestaan.

De huidige, meest voorkomende plant is deze, welke gewoonlijk *Rebutia violaciflora* var. *luteispina* nom. nuda genoemd wordt. Deze naam wordt algemeen aan

Backeberg toegeschreven - naar opgave van de heer Köhler in Sonderliste no. 1, 1934-'35, Backeberg), maar deze heeft dit niet in de lijst van benamingen en publicaties bekend gemaakt, verschenen in *Cactus and Succulent Journal of America* XXIII, 83, 1951.

Laatstgenoemde plant lijkt zeer veel op de echte *Rebutia violaciflora*. Het verschil is te zien in de valse kleur van de dorens, die geel of wit zijn, in plaats van oranje tot bruin. De bloem heeft ietwat bredere kelkblaadjes en een enkelvoudige krans, en is daarmee goed te onderscheiden van *Rebutia carminea*. Betreffende de variëteit *luteispina* bestaat er enige verwarring of de plant zelfsteriel is of niet. Enige verzamelaars beschrijven haar als zelfsteriel, terwijl anderen, mijzelf inbegrepen, deze bleek bedoornde vorm beslist zelfbevruchtend en in staat achten zich goed uit zaad te vermeerderen. De zelfsteriele vorm heb ik niet nagegaan.

Men vindt soms planten, waarvan het zeer moeilijk is ze te benoemen als *Reb. violaciflora* of *Reb. carminea*. Van deze geloof ik, alhoewel er geen direct bewijs voorhanden is, dat het hybriden zijn van deze soorten. Studies van de chromosomen van beide soorten en hun variaties zou inderdaad doelmatig zijn. Ik vermoed dat de echte *Reb. violaciflora* diploïde en de vorm met opstaande areolen van *Rebutia carminea* tetraploïde is, waardoor zelfsteriele hybriden kunnen ontstaan.

De enkelvoudige smalle afzonderlijk geplaatste bloemblaadjes van de echte *Reb. violaciflora* doen ons herinneren aan *Rebutia knuthiana* Bckbg, en bij diepgaande studie van deze twee soorten is het duidelijk, dat ze zeer na verwant zijn. *Rebutia knuthiana* valt tussen *Reb. violaciflora* en *carminea* in, opstaande areolen-vorm, wat de vorm van het plantenlichaam en bedoorning betreft, maar is gelijk aan de variëteit *luteispina*. De merkwaardige bloem van *Reb. knuthiana* schijnt een mengeling te zijn van het pigment der *violaciflora*-groep en het normale rode pigment van de andere *Rebutia*'s; evenwel is geen bewijs voorhanden dat het hier natuurlijke of kunstmatige hybriden zouden zijn van *Rebutia knuthiana*. In ieder geval heb ik, op grond van de overeenkomst in lichaamsbouw, de structuur van de bedoorning en bloeiwijze van *Rebutia knuthiana* met *Reb. violaciflora* en *carminea*, in het Tweede I.O.S. congres in Monaco, 1953, voorgedragen, dat *Rebutia knuthiana* als variëteit van *Reb. violaciflora* aangezien zou moeten worden en niet als zelfstandige soort behandeld. (zie ook *Cactus* 40, 35/6 1954). Eveneens zou ook *Rebutia carminea* een variëteit van *Reb. violaciflora* zijn en geen zelfstandige soort. Deze diagnoses heb ik in het Derde I.O.S. congres te Londen, 1953, vastgesteld. De verhandelingen van dit congres moeten nog verschijnen.

De heer U. Köhler vermeldt, dat de andere lila bloeiende *Rebutia*, n.l. *Rebutia senilis* var. *violaciflora* Bckbg nom. nud., gemakkelijk van *Rebutia carminea* en *violaciflora* te onderscheiden is wegens haar witte bedoorning en het verdikte wortelgestel. Dit is inderdaad juist, maar er zijn verschillende andere gewichtige kenmerken, welke onverwijd vermeld moeten worden. Alvorens deze besproken worden, is het noodzakelijk de ware identiteit van deze *senilis*(?) variëteit te bepalen.

Algemeen wordt aangenomen, dat *Rebutia senilis* var. *lilacine-rosea* Bckbg, officieel beschreven in „Kaktus ABC 1935, blz. 416, synoniem is met *Rebutia senilis violaciflora* nom. nud., en dit is volgens mijn overtuiging volkomen juist. Er zijn nochtans twee vormen van deze plant waarvan één mogelijkerwijze de *Reb. senilis* var. *violaciflora* is. Beschouwen we deze plant dan rijst spoedig de vraag naar haar nauwe verwantschap. Backeberg telt ze bij *Reb. senilis*, doch bij nauwkeurige onderzoek schijnen deze planten meer bij *Reb. xanthocarpa* dan bij *Reb. senilis* te behoren. (zie Donald: „*Rebutia senilis* and its varieties” in *Cactus and Succ. Journal of Gr. Br.* 1954, XVI, 2, 16f/17 of in Duitse overzetting in *Kakteenfreund* (Biel) 1954, 8-9-11 resp. 25-30-9.

Deze moeilijkheden zijn gemakkelijk te overzien als wij alle variëteiten van *Reb. xanthocarpa* en deze zelf als variëteit van *Reb. senilis* beschouwen. (zie Bertrand: *Rebutia senilis* in *Cactus* 14, '48, 30 en Donald in *Cactus* 40, 1954, 34/35). Maar dit antwoord is niet zo lichtvaardig te geven, want het hangt volledig af, of wij als soortkenken aannemen voor *Reb. xanthocarpa* de verdikte wortelstok, de kleine bloemen met de smalle bloembuis tegenover de vezelwortels en grote bloeiwijze van *Reb. senilis*, ja dan neen. Ik geloof dat het foutief is *Reb. senilis* en *xanthocarpa* tot afzonderlijke soorten te rangschikken; het zijn hoogstens extreme variaties van één soort, bijzonder daar wij bij de studie van deze variëteiten kenmerken waarnemen, welke willekeurig aan de een of andere soort kunnen toebedeeld worden. De heer Köhler heeft nochtans geen ongelijk, wanneer hij *Reb. senilis* var. *violaciflora* met *Reb. xanthocarpa* gelijk stelt, daar beide variëteiten *violaciflora* en *lilacino-rosea*

alle kenmerken van *Reb. xanthocarpa* bezitten met de verdikte wortelstok, de gele bloembuis, vrucht en kleine bloeiwijze. De genoemde planten verschillen in bedooring, welke wit is. De vorm *violaciflora* heeft ietwat stijvere dorens, welke meer naar buiten staan dan de *lilacino-rosea* vorm, waarbij de dorens sterk door elkaar geweven zijn en het plantenlichaam bijna verbergen. Ze zijn ook veel soepeler. Nog een onderscheid is de kleur van de bloembuis (schubben). Bij *lilacino-rosea* is deze vleeskleurig, doch groen bij *violaciflora*. De kleur van de bloem zelf is voor beide planten om zo te zeggen identiek, nl. lila-rose. De kleurtoon is bij *violaciflora* iets dieper. De vorm, waarvan ik aanneem, dat hij met deze *violaciflora* van Backeberg overeenstemt, valt duidelijk te rangschikken tussen *lilacino-rosea* en de variëteit *dasyphrissa* van Werdermann. Deze laatste plant heeft stijve witte dorens, gele vrucht en bloembuis, en eveneens groene schubben welke aangetroffen worden bij *violaciflora*, doch de bloemkleur is dieper rood, verdonkerd met een blauwe schijn waardoor een rose-purper ontstaat.

De heer Cullmann toonde mij een andere plant welke een variëteit *lilacino-rosea* zou zijn; deze plant had een veel helderder rode bloem als een van de voorheen besproken planten. Deze plant is mij volkomen nieuw, de bloeiwijze is iets groter dan men zich gewoonlijk voorstelt bij *Reb. xanthocarpa* en de bedooring herinnert meer aan *Rebutia senilis*. Had deze plant een diepere kleur van bloem, dan zou ik ze zeker aangezien hebben voor *Rebutia senilis* var. *violaciflora* van Backeberg. Een nader onderzoek is geboden, daar ze in vorm valt tussen *Reb. senilis* en *senilis* var. *lilacino-rosea* Bckbg zoals ik ze ken.

Andere gewichtige kenmerken van deze *senilis*(*xanthocarpa*)variëteiten zijn aan te tonen in de stamper en meeldraden, welke bij voornoemde planten geel zijn, doch wit bij de *violaciflora-carminae-knuthiana*-groep. Al deze soorten zijn enkelvoudig groeiend of spruitend, maar dan op oudere leeftijd of door beschadiging.

Overzicht van de verschillende kenmerken en onderscheidingskenmerken.

Plant	Epidermis	Dorens	Bloem- blaadjes	Bloem- buis	Stamper en Stempel
<i>Rebutia violaciflora</i>	geel tot grauwgroen	oranje tot kastanje- bruin, zeer talrijk	zeer smal lila-rose, 1 krans en lancetvorm	vaal rose	wit 4 lobben
<i>Rebutia violaciflora</i> variëteit <i>luteispina</i>	grasgroen	vaalgeel bruine toppen talrijk	smal lila-rose 1 krans lancetvorm	vaal rose	wit 4 lobben
<i>Rebutia violaciflora</i> variëteit <i>carminae</i>	donkergroen	vaalgeel of wit, bruine toppen, don- kere midden- dorens min- der talrijk	breed lila-rose 3 voudige krans lancet- vorm	vaal rose	wit 8 of 6 lobben
<i>Rebutia senilis</i> var. <i>lila-cino- rosea</i>	grauwgroen	wit, afstaand talrijk	middelmatig lila-rose 2 voudige krans lancetvorm	citroen- of vaal geel	geel 6 lobben
<i>Rebutia senilis</i> var. <i>violaciflora</i>	grauwgroen	wit aanlig- gend talrijk	middelmatig donker lila- rose lancetvorm	vaal geel	geel 6 lobben
<i>Rebutia senilis</i> var. <i>dasyphrissa</i>	grauwgroen	wit, afstaand	middelmatig karmijn tot violetrose lancetvorm	geelgroen	geel 6 lobben

Alleen bij de vormen van *Reb. violaciflora* var. *carminea* zijn de areolen van betekenis voor het onderscheiden dezer planten.

De opstaande areolenvorm van *Rebutia carminea* is duidelijk te herkennen op de foto, verschenen in Succulenta XXIII, pag. 27, 1941, evenals in Cactus, 40, 1954, pag. 39. Ik besluit hieruit dat deze vorm de originele *carminea* is, terwijl de vorm met de afgeplatte areolen, welke de heer Cullmann mij gaf, enkel een kultuurvariëteit is. De bloem is bij deze laatste ook verschillend. Zij heeft twee kransen van acht kelkblaadjes. De bloembuis is meer oranje. Jammer genoeg is in de originele beschrijving van *Reb. carminea* niet over de plaatsing der kelkblaadjes gesproken, doch de afgebeelde foto in Succulenta schijnt ons wel de drievoudige en niet de tweevoudige krans te tonen.

Tegen dit oppervlakkig bewijs verzekerde de heer Cullmann mij, dat zijn plant, of zeker de oorsprong ervan, afstamt van een origineel exemplaar van de heer Buining. Zolang echter de herkomst van de vorm met afgeplatte areolen niet vaststaat, is het wel onbezonnen deze plant als variëteit van *Rebutia violaciflora* te beschrijven; hiermede is alleen maar vastgesteld dat twee vormen van *Rebutia violaciflora* var. *carminea* gekweekt werden.

Tot zover het artikel uit „Kakteen und andere Sukkulanten” van februari 1957.

In Succulenta, jaargang 1941, pag. 27 verscheen onderstaande beschrijving van *Rebutia carminea* door de heer Buining.

REBUTIA CARMINEA Buin. nov. spec.

Plat bolvormig niet of zelden spruitend, hoog tot 3 cm, breed tot 5 cm, diepgroen.

Ribben: opgelost in spiraalvormig links opstaande reeksen van tepels, 7 mm van elkaar, de tepels 2-3 mm hoog.

Areolen: ovaal, 2 mm lang en 1½ mm breed, tot 7 cm van elkaar, bezet met 1 mm lange witte wol, die vuilwit wordt en spoedig verdwijnt.

Dorens: straalvormig gesteld, nauwelijks in rand- en middendorens te onderscheiden, kort, borstelig, hyalin. Iedere dorengroep heeft op de onderste helft van het areool als randdorens 8-10 glasheldere dorentjes, waarvan de bovenste paren licht bruine punten hebben, lengte van deze dorentjes 2-3 mm, iets kamvormig gesteld. De overige 10-12, als midden- en randdorens; lang van 2-6 mm, de langste 2-3 (middendorens?) boven op het areool en donkerbruin van kleur, de andere lichtbruin.

Bloem: slank trechtvormig, lang 4,5 cm, breed 3,5 cm.

Vruchtbeginsel: gedrukt bolrond, hoog 3 mm en breed 4 mm, bezet met lancetvormige schubjes, lang 2 mm, breed ½ mm; in de oksels der schubjes groeien enkele 2 mm lange wolharen en bruine dorentjes.

Bloembuis: spaarzaam bezet met lancetvormige schubjes, lang 2-5 mm en

breed ½ mm; ogenschijnlijk niet behaard en bedoord.

Buiswand: ½ mm dik; hymen weinig ontwikkeld, rose-wit. Doorsnede buis bij hymen 8 mm.

Buitenste en binnenste bloembladen, lancetvormig, lang ca. 22 mm en breed ca. 5 mm, lichtviolet-karmijnkleurig.

De meeldraden zijn voor een gedeelte met de binnenwand van de bloembuis vergroeid en komen in twee groepen vrij.

Groep I komt vrij op het hymen, lang 6 mm, geel.

Groep II komt vrij op 5 mm vanaf de bodem van de bloembuis tot enkele mm onder het hymen, lang 12 mm, onderaan wit, naar boven geel.

Helmknopjes: ovaal, 1 mm lang en ½ mm breed, geel.

Stijl: lang 20 mm, dik 1 mm, zwak wit.

Stempels: 8, lang 3 mm, gespreid, crème.

Vrucht: 3 mm hoog en 4 mm breed, kaal.

Zaad: ovaal, 1 mm lang en ½ mm breed, glanzend zwart met pukkeltes, navel wit.

Groeiplaats: Noord-Argentinië, provincie Salta.

De plant is afkomstig uit de tuin van A. V. Fric te Praag, welke haar uit Salta importeerde.

De foto, welke bij dit artikel is afgebeeld, toont een mooie close-up van enkele fraai openstaande bloemen van de plant.

In het Belgische tweemaandelijks tijdschrift Cactus, verscheen in vol. 10, 1940

de volgende korte beschrijving van *Rebutia violaciflora* (Backbg 1935) door de heer E. Stevens

17. — REBUTIA VIOLACIFLORA
(Bckbg 1935).

Deze plant is afkomstig uit Noord Argentinië (Salta) op de bergtoppen tussen gesteente en op 3000 m boven de zeespiegel.

De areolen zijn klein, hebben een doorsnede van 1 mm en zijn geelachtig witviltig.

De bedorning bestaat uit ongeveer 20 borstelvormige, stijve, straalvormig af-

staande, diep goud-bruine dorens van 3,25 mm lengte. De middelste zijn krachtiger dan de randdorens.

De bloemen zijn 3,5 cm lang en 3 cm breed en blinkend violet-rose gekleurd. De dunne buisvormige bloembuis ontstaat uit de andere areolen. De meeldraden en de vijf stempels zijn wit. Het lichaam is klein tot 2 cm doorsned metend en is krachtig geelachtig groen gekleurd. De schedel is ingedrukt en de plant groeit solitair.

Een volgend artikel handelt over de zienswijze van de heer U. Köhler tegenover de hierboven aangegeven uiteenzettingen door de heer J. D. Donald.

Vertaling Arm. Wilboorts.

(Wordt vervolgd)

Boekbespreking.

Backeberg, Curt, Hamburg-Volksdorf. „DIE CACTACEAE“, Handbuch der Kakteenkunde. 5 Bände. — BAND I: Einteilung und Beschreibung der Peireskioideae und Opuntioideae. Mit 618 zum Teil farb. Abb. in Text und 35 Tafeln. XVI, S. gr. 8°, 1958. Lederin mit farb. illustr. Schutzumschlag, 74.— DM.

Bij VEB Gustav Fischer Verlag, Jena, Duitsland, is bovenvermeld werk verschenen. Met ongewone belangstelling hebben wij naar dit al vroeger aangekondigde werk uitgezien. In 1956 publiceerde Backeberg zijn „Descriptiones Cactacearum Novarum“, zijnde beschrijvingen van nieuwe Cactaceae, hoofdzakelijk materiaal uit de beide expedities van Prof. Dr. W. Rauh, te Heidelberg.

Als men dit eerste deel der Cactaceae van Backeberg doorneemt, komt men onder de indruk van de wijze waarop hier, na een korte inleiding en een aantal determinerstabellen, de planten behorende tot de Peireskioideae en de Opuntioideae worden behandeld. Het is onmogelijk om op deze plaats een oordeel uit te spreken omtrent de volledige behandeling van de gehele familie der Cactaceae; dit kan eerst als ook de andere delen verschenen zijn. Gezien de werkkraft van Backeberg hopen wij dat deze delen spoedig na elkaar zullen verschijnen. Maar alleen reeds het prachtige fotomateriaal, dat hier is bijeengebracht, zowel de gekleurde als de zwart-wit foto's, maakt dit werk tot een kostelijk bezit. Zij die de Cactaceae wensen te bestuderen, zullen in dit werk vrijwel alle bekende en nieuwe soorten van deze familie aantreffen en zonder raadpleging van dit resultaat van Backeberts kennis dezer planten, zal een studie onvolledig blijven. Ongetwijfeld komt Backeberg de eer toe, zeer veel tot de ontwikkeling van de kennis der Cactaceae te hebben bijgedragen. Alleen betreuren wij het, dat het „Descriptiones Cactacearum Novarum“ van 1956 niet tegelijk met dit werk is verschenen. Het was het totale beeld ten goede gekomen.

Backeberg komt blijkens de classificatie der geslachten nu tot een totaal van 225 genera — hieronder begrepen enige genera nomina nuda van Fr. Ritter. Vergelijkten wij hiermede het aantal van ongeveer 172 genera dat Prof. Buxbaum in „Die Kakteen“ noemt, dan schrikken wij toch wel even terug voor dit verschil van ongeveer 50 geslachten. Vooral waar onder de botanici in Amerika een steeds sterker streven waarneembaar is om het aantal geslachten der Cactaceae in te krimpen, dit onder andere op grond van zeer uitvoerige veldstudies, die in het gehele groei-gebied der Cactaceae op het Amerikaanse continent gemaakt worden. Dit neemt niet weg, dat dit grote werk van Backeberg voor allen, die wetenschappelijk in de Cactaceae geïnteresseerd zijn en ook voor hen, die in de praktijk met deze planten werken, van groot belang is, daar raadpleging ervan de kennis omtrent deze merkwaardige planten ongetwijfeld zal verdiepen, al zal men wellicht op meningsverschillen stuiten.

Indien wij thans het werk nader bezien, merken wij op, dat de onderfamilie de Peireskioideae — Backeberg volgt hier dūs niet de schrijfwijze „Pereskioideae” — wordt onderverdeeld in twee groepen, namelijk de Peireskieae met de geslachten Peireskia en Rhodocactus en de Maihuenieae met het geslacht Maihuenia.

De onderfamilie de Opuntioideae wordt onderverdeeld in drie groepen: de Phyllopuntieae Backbg, de Euopuntieae Backbg en de Pseudopuntieae Backbg. Deze onderverdeling is hoofdzakelijk gebaseerd op de vorm der bladeren, die, zoals bekend, bij de Opuntioideae in mindere of meerdere mate voorkomen.

De eerste groep de Phyllopuntieae is verdeeld in de twee geslachten Quiabentia en Peireskiopsis, die ons beide nog sterk doen denken aan de ons meer bekende Pereskia's.

De tweede groep de Euopuntieae is onderverdeeld in drie ondergroepen namelijk *Cylindropuntiinae* Backbg, *Sphaeropuntiinae* Backbg en *Platyopuntiinae* Backbg.

Tot de *Cylindropuntiinae* behoren de geslachten *Austrocylindropuntia* Backbg, *Pterocactus* K. Sch., *Cylindropuntia* Eng., *Grusonia* F. Reichenb. en *Marenopuntia* Backbg.

Tot de *Sphaeropuntiinae* behoren de geslachten *Tephrocactus* Lem., *Maihueniopsis* Speg., *Corynopuntia* Knuth en *Micropuntia* Daston.

Tot de *Platyopuntiinae* behoren de geslachten *Brasilopuntia* K. Sch., *Consolea* Lem., *Opuntia* Mill en *Nopalea* S.-D.

Tot de derde groep de *Pseudopuntieae* behoort het geslacht *Tacinga* Br. et Rose.

Uit het bovenstaande blijkt wel dat Backeberg wat de systematische indeling betreft zijn eigen weg is gegaan, maar dat uiteindelijk slechts het geslacht *Austrocylindropuntia* door Buxbaum betwist wordt.

Een onzer grootste bezwaren tegen de herhaalde wijzigingen, die Backeberg tot dusverre in zijn eigen systeem aanbracht, is wel, dat door het niet noemen van de species, die tot de nieuwe geslachten of groeperingen behoorden, men geleidelijk aan in een waar doolhof van namen terecht kwam. In het onderhavige uitvoerige werk komen wij thans te weten wat voor soorten bij elkaar horen.

Nog één opmerking moet ons van het hart. Het opstellen van uitvoerige determineertabellen, zoals hier is geschied, is de enige juiste manier om wegwijs te worden in de grote soortenrijkdom der Cactaceae. Het gebruik van deze tabellen is echter niet eenvoudig terwijl wij niet in de beoordeling zijn getreden of deze tabellen inderdaad goed te gebruiken zijn. Het is daarom naar ons oordeel te betreuren, dat bovendien aan dit werk niet een register op de soortnamen is toegevoegd. Een handboek is toch ook voor niet-deskundigen een naslagwerk op soorten. De soortbeschrijving die men zoekt zal aan de hand van de determineertabellen voor velen te tijdrovend zijn. Wij zouden de auteur daarom willen adviseren, alsnog een alfabetisch register op de soortnamen aan dit werk toe te voegen.

Met veel belangstelling zien wij de volgende delen tegemoet.

A. F. H. BUINING.

„DIE KAKTEEN” van H. Krainz, 6e aflevering. Uitgave van Franckh'sche Verlagshandlung, Stuttgart, Duitsland.
Prijs 4.80 DM.

In deze zesde aflevering van het bekende losbladige werk wordt in hoofdzaak behandeld de voortzetting van de morfologie van de bloemen der cactaceae door Prof. Dr. F. Buxbaum. De wijze waarop deze stof wordt behandeld, verlucht met vele duidelijke en fraaie tekeningen, is weer van het bekende hoge gehalte. Wij dringen er nogmaals bij onze wetenschappelijk geïnteresseerde leden op aan deze materie grondig te bestuderen.

Voorts wordt besproken het geslacht *Chamaecereus* met de enige soort *silvestrii*. Verder de *Mammillaria's* *glochidiata* Mart. en *fraileana* (Britton et Rose) Boed.; *Gymnocalycium vatteri* Buin. (de vermelding als *vatterii* is onjuist); *Acanthocalycium violaceum* (Werd.) Backbg en *Aylostera spegazziniana* Backbg.

A. F. H. BUINING.

Grasheuvel 1958

Zoals in het vorig nummer reeds werd medegedeeld wordt in het weekeinde 26—27 april a.s. weer een bijeenkomst op de Grasheuvel te Amersfoort gehouden.

Door de aanwezigheid van de heren W. Andreae uit Bensheim en Prof. Dr. W. Rauh uit Heidelberg, zal dit weekeinde weer een bijzonder karakter dragen. Prof. Rauh is in 1954 en 1956 op een botanische expeditie in Peru geweest en heeft daar o.a. studie der Cactaceae gemaakt. Bovendien bezit hij een bijzondere gave om plantenfoto's te maken.

De kosten van het gehele weekeinde, inclusief eenvoudige maaltijden, koffie en thee bedragen fl. 7.—. Lakens, kussensloop en handdoek kan men meebrengen of ter plaatse huren voor een klein bedrag.

De aanmelding geschiedt als volgt:

1. Individueel, door het gireren van f 7.— op postgironummer 142120 van de heer A. F. H. Buining te Hamersveld (U.). Op strookje vermelden „Grasheuvel 1958”.
2. Collectief, door opgave en betaling via de afdelingen. De afdelingen worden verzocht haar opgaven zo spoedig mogelijk in te zenden aan de heer A. F. H. Buining en aan hem tevens de verschuldigde bedragen over te maken.

Het programma voor zaterdag 26 april luidt als volgt:

16.00 uur: aankomst der deelnemers; thee.

16.30 uur: ruilbeurs.

18.00 uur: avondboterham.

19.00 uur: voordracht met kleuren-dia's van Prof. Dr. W. Rauh over de cactussen in Peru.

20.45 uur: thee.

21.00 uur: voordracht van de heer W. Andreae uit Bensheim over zijn verzameling, toegelicht met kleuren-dia's.

Zondag 27 april:

7.30 uur: opstaan.

8.00 uur: ontbijt.

8.30 uur: gelegenheid tot kerkgang. eventueel onderlinge besprekingen en het vertonen van meegebracht materiaal.

11.30 uur: koffie.

12.30 uur: warme maaltijd.

14.00 uur: „Vragen uit de praktijk”. Men wordt verzocht indien mogelijk reeds bij de aangifte tot deelname vragen in te zenden, die dan ter beantwoording aan enkele deskundigen zullen worden toegezonden.

15.30 uur: sluiting.

Verwarming van kleine kasjes

Veel is er al geschreven over de beste manier voor het verwarmen van een kasje. Over de techniek van het verwarmen heb ik nog maar heel weinig gelezen, daarom wil ik het hier eens hebben over de toepassing van petroleumverwarming. Het is echter niet van belang welk merk petroleumtoestel men gebruikt, daar ik deze hier niet wil bespreken.

In de eerste plaats dienen we voor ogen te houden dat de heteluchtverwarming het voordeligste is, wat we hier aan de hand van de opgedane ervaring en gegevens duidelijk willen maken. Zorg voor het oplopen der buizen die gebruikt worden. Reeds meer dan 15 jaar gebruik ik gegalvaniseerde buizen van 7 cm middellijn. Ook worden er wel eens in kasjes aluminium buizen gebruikt, doch daarvan zijn we helemaal geen voorstander. Wel is waar worden deze aluminiumbuizen zeer warm, doch geven de warmte bijzonder slecht af.

Plaatst uw petroleumverwarmer bij de deur van uw kasje. Boven dit apparaat hangen we een trechter welke 10 cm buiten de rand van de verwarming uitsteekt, hetgeen nodig is om de verse lucht aan te zuigen. De warmte welke uw toestel afgeeft, moet ook de aangezogen lucht verwarmen. Dit moet steeds verse lucht zijn omdat deze meer zuurstof bevat en dus het snelst tot verhitting komt. De warme lucht moet nu zo vlug mogelijk door de buizen naar buiten, zorg er voor dat buiten de kas een flink stuk buis er boven uit steekt. Waarom zult u vragen. Dat is nogal duidelijk als u weet dat, hoe sneller de luchtstroming is, des te groter stuk buis zij kan verwarmen, en die buizen geven de warmte weer af in uw kas. Maakt in uw kasje een tochtkier waardoor de verse lucht kan toetreden. U zult dan ook geen hinder hebben van die nare petroleumlucht in uw kas.

A. v. d. HOUVEN.

Flinke sortering

Import - Export

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

Driehuizerweg 327, Brakkestein, Nijmegen, Tel. 23377, Giro 547230

Nieuws uit de Afdelingen

AMERSFOORT

De maandelijksse bijeenkomst zal worden gehouden op maandag 17 maart ten huize van de heer Buining, Burg. de Beaufortweg 10, Hamersveld.

Vertoning van dia's en wat verder ter tafel zal worden gebracht.

F. J. MELJER, Secr.

ARNHEM EN OMSTREKEN

De kringvergadering voor de maand maart zal worden gehouden op 20 maart a.s. te 20.00 uur ten huize van de heer D. R. Meesters, Bremstraat 8 te Arnhem.

J. SCHUT.

DORDRECHT EN OMSTREKEN

Bijeenkomst op 12 maart a.s. in het K.A.B.-gebouw, Doelstraat 9, Dordrecht. Aanvang 19.30 uur.

Deze avond zal verzorgd worden door Mevr. O. C. D. Idenburg-Siegenbeek van Heukelom uit Leiden. Zij zal ons vertellen over „Een natuurreservaat in Zuid-Afrika, het Kruger Wildpark”, waarbij zij weer vele dia's zal vertonen.

De leden en donateurs die de vorige bijeenkomst van Mevr. Idenburg hebben bijgewoond, waren over het vertoonde zeer enthousiast, zodat ook zij deze avond beslist niet willen missen. Wij verzoeken de leden om zoveel mogelijk vrienden en kennissen mede te brengen.

A. DENTINGER, Secr.

HAARLEM EN OMSTREKEN.

De eerstvolgende bijeenkomst zal gehouden worden op donderdag 27 maart a.s. in het Ned. Herv. Jeugdhuis, Schoterweg 83, Haarlem. Noteer deze datum!

CHR. MELJER, Secr.esse.

ZAANSTREEK

Woensdag 12 maart a.s. wordt de jaarvergadering gehouden ten huize van Mevrouw van Beek, Bootenmakersstraat 84, Zaandam. Aanvang 8 uur.

In verband met het grote belang van deze vergadering, waar o.a. de plannen voor het komende jubileum en tentoonstelling zullen worden besproken, verzoeken wij alle leden, óók zij, die niet alle vergaderingen bezoeken, dringend aanwezig te willen zijn.

Secr. E. J. HELDERMAN.

INZENDING KOPIJ

Kopij bestemd voor het volgende no. moet uiterlijk de 20ste van deze maand in het bezit zijn van de Redactie.

NIEUWE LEDEN :

Dr. Bomers, Boterdiep 4, Bedum, Friesl.
Jan Gijzenschool, Bandoengstraat 47,
Haarlem.

W. J. Ruysch, Brinkstraat 49, Bennekom.
H. G. Benthem, Tellegenstraat 37, Eindhoven.

C. Lodder, Pruimendijk 50, Rijsoord.
G. Punt, Rijnier Pauwlaan 2, Amstelveen.

K. S. Hoogslag, Conradkade 152,
Den Haag.

Y. de Jong, Westerparkstraat 21, Leeuwarden.

Mevr. A. J. van den Hout—Pool, Kerklaan 23, Doorn.

H. Holvast, Dr. H. Brouwerstraat D. 35,
Nieuwe-Pekela.

Mevr. J. C. van Padua, Stratumsewijk 73,
Eindhoven.

Mevr. A. E. Steenbeek-Veuger, Spaarnamsseweg 286, Haarlem.

Mej. Zr. E. van Alewijk, Sophia Ziekenh.
Rh. Feithlaan, Zwolle.

A. Jongmans, de Perponcherstraat 7,
Den Haag.

M. Hekkema, Hoogenwaardstraat 110 D,
Rotterdam.

S. T. Lim, Kuyperweg 100, Delft.

C. A. Korver, Oosterparkstraat 81, Zandvoort.

Dr. J. P. E. Sperna Weiland, Groen van Prinstererlaan 38, Amersfoort.

Mr. L. T. Krämer, de Carpentierstraat 200, Den Haag.

F. A. van der Meer, Ribeslaan 8, Wageningen.

Mevr. G. Huitsingh-Scholten, Oosterparallelstraat 14, Stadskanaal.

J. Remmers, Wijkeroogstraat 188, Velsen Noord.

Mevr. N. Roggeveen-Hartog, Sparrestraat 22, Zaandam.

Chr. H. A. van der Vleuten, 2de Hogenbanweg 26, Rotterdam-Overschie.

Mr. R. C. Sangster, Miquelstraat 153,
Den Haag.

H. Damsma Jr., Ad. van Nassastraat 42,
Zwijndrecht.

Mevr. P. E. Faber, Nonnikenweg 3,
Arum, Friesland.

D. BOUWMAN

Binnenl. Groothandel
Export

Grote sortering Cactussen
en prima Vetplanten

DIJKWEG 56a - HONSELERSDIJK - TELEFOON K. 1740-5168

ZAADAANBIEDING ten bate van het Clichéfonds

21	Lithops gemengd	f 0.25	109	Echinocereus reichenbachii	f 0.30
36	Rhinephyllum broomii	f 0.25	110	— rosei	f 0.35
38	Cotyledon undulata	f 0.35	111	— dasyacantha	f 0.30
39	Opuntia dillenii	f 0.35	112	— fendleri	f 0.30
40	— durangensis	f 0.35	113	Mammillaria heyderi	f 0.30
41	— incarnadilla	f 0.35	114	— hahniana	f 0.35
42	— leucotricha	f 0.35	115	— stella aurata	f 0.35
43	— linguiformis	f 0.35	116	— bocasana	f 0.30
44	— lubrica	f 0.35	117	— celsiana	f 0.30
45	— macrocentra	f 0.35	118	— bicolor	f 0.30
47	— microdasys		119	— parkinsonii	f 0.35
	var. rufida	f 0.35	120	— centricirrha	
48	— phaeacantha	f 0.35		var. longiseta	f 0.35
49	— phaeacantha		121	— rhodantha	f 0.30
	var. rubra	f 0.35	122	Ferocactus wislizenii	f 0.35
50	— rastrera	f 0.35	123	Echinocactus grusonii	f 0.35
52	— winteriana	f 0.35	124	Huernia hislopai	f 0.30
60	Mammillaria hidalgensis	f 0.35	125	Stapelia gigantea	f 0.30
61	— kunzeana	f 0.35			
62	— longicoma	f 0.35			
68	— schwartziana	f 0.35			
73	— wiesingeri	f 0.35			
74	— woodsii	f 0.35			
75	— zuccariniana	f 0.35			
80	Astrophytum capricorne	f 0.35			
82	— myriostigma				
	var. nuda	f 0.35			
83	— potosina	f 0.35			
85	Pipthanthocereus peruvianus	f 0.30			
86	Trichocereus pasacana	f 0.30			
87	— schickendantzii	f 0.30			
89	Rebutia minuscula	f 0.25			
92	Cleistocactus strausii	f 0.35			
94	Echinopsis gemengd	f 0.30			
95	— tubiflora	f 0.30			
100	Eriocactus leninghausii	f 0.30			
101	Brasilicactus gaessneri	f 0.30			
103	Oreocereus celsianus	f 0.35			
104	— trollii	f 0.35			
105	Lobivia hamatacantha	f 0.30			

Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag vermeerderd met f 0.20 voor verzendkosten.

Men wordt verzocht geen zaadbestelling te schrijven op giro- of postwisselstroompjes of op een, aan beide zijden beschreven briefkaart.

Men vergeet niet enkele soorten op te geven, die als vervangingssoorten dienst kunnen doen, daar de voorraad maar klein is.

Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel (geen postzegels s.v.p.) of door overschrijving of storting op postrekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. VAN DEN THOORN, Papegaaiweg 6, Wenum, Apeldoorn.

H. W. van Leuven Wzn., Irissenstraat 8, Santpoort.

H. Lodewijk, Eksterstraat 52, Haarlem.

J. Baks, Ruurloseweg 16, Groenlo.

A. J. van Agtmaal, Italiaansezeedijk 60, Hoorn.

H. Bouma, Jacob Roggeveenstraat 16, Den Helder.

H. E. Wolters, Th. à Kempisstraat 17, Deventer.

K. Visser, Geusastraat 160, Voorburg.
P. Menkveld, Transvaalstraat 68 III, Amsterdam-Oost.

L. van Nigtevegt, Tulpenburg 23, Amstelveen.

Mevr. K. Kabbedijk-Spijkers, Vermeerstraat 130, Den Haag.

T. van der Sloot, Tomatenstraat 6, Naaldwijk.

L. Verzendaal, Strijensedijk 131, 's-Gravendeel.